
't Leiegouwtje

Jaargang 25 Nummer 2

Najaar 2004

Beste Leiegouwlied

Straks begint het seizoen 2004-2005. We starten met een lezing i.s.m. de West-Vlaamse Gidsenkring en de Koninklijke Geschied- en Oudheidkundige Kring van Kortrijk. Eind oktober komt specialist in feodaliteit prof. Dirk Heirbaut in de aula van de Fortisbank in Kortrijk spreken. De rest van het programma van dit seizoen ligt grotendeels vast. U verneemt meer over de activiteiten van dit najaar in dit nummer van 't Leiegouwtje. We herinneren er u nog eens aan dat we ons mededelingenblad voortaan als brief toesturen en niet meer als tijdschrift. Strengere reglementering bij de post dwingt er ons toe.

We hopen dat u veel genoeg beleeft aan de lezingen en andere activiteiten die de komende maanden op het programma staan.

Redactie en verantwoordelijk uitgever :
Piet Boncquet, Jan Breydellaan 109, 8500 Kortrijk
(e-mail: Piet.Boncquet@pi.be)

Penningmeester :
Filip Santy, Bergstraat 39,
8511 Aalbeke
(e-mail: Filip.Santy@pandora.be)

www.leiegouw.yucom.be

Rekeningnummers: 385-0411600-92
000-0486504-49

PROF. DIRK HEIRBAUT OVER FEODALITEIT

Over de feodaliteit bestaan nogal wat verkeerde opvattingen. Wie denkt niet bij het horen van dit woord aan belegerde burchten, strijdende ridders of hoofse liefde? De realiteit was echter geheel anders. Uiteraard waren er burchten en oorlogen, maar de verhalen daarover, die ook in deze lezing zullen voorkomen, zijn zo bekend omdat ze, ook voor hun tijd, uitzonderlijke gebeurtenissen weergaven. Het normale leven van een leenman kwam er echter vooral op neer dat hij zijn vermogen beheerde en in het leenhof zat als rechter. Dit hoeft echter niet te betekenen dat hierover geen boeiend verhaal kan verteld worden. Zeker onze eigen Vlaamse feodaliteit is de moeite waard, want Vlaanderen was een voorloper. Het was veel vroeger en sterker gefeodaliseerd dan de rest van Europa en dat zorgde voor de nodige spanningen en merkwaardige oplossingen (b.v. aanpassingen van het erfrecht om roofridders uit te schakelen). In zijn lezing zal professor Dirk Heirbaut van de Universiteit van Gent de geschiedenis van de Vlaamse feodaliteit tussen 1000 en 1300 behandelen en daarbij niet alleen aantonen dat Vlaanderen uniek was in West-Europa, maar dat ook Kortrijk en zijn kasselrij daarbij een niet verwaarloosbare rol speelden.

(Vervolg op pagina 2)

PROGRAMMA 2004-2005

Donderdag 28 oktober 2004, aula Fortisbank, Graanmarkt 5, Kortrijk, 20 uur

Professor **Dirk Heirbaut** van de Gentse universiteit over **feodaliteit**. In samenwerking met de West-Vlaamse Gidsenkring en de Koninklijke Geschied- en Oudheidkundige Kring van Kortrijk

Donderdag 18 november 2004, oude dekenij, Kortrijk, 20 uur

Gentse kunsthistoricus **Johan De Smet** over de Kortrijkse kunstschilder **Emmanuel Viérin**.

Zondag 12 december 2004, kapel Kortrijkse Groeningeabdij, 10 uur

Rondleiding in de tentoonstelling Emmanuel Viérin.

Donderdag 13 januari 2005, 20 uur (plaats nog te bepalen).

Nieuwjaarsreceptie.

Kathleen Leys over **Jules Vanden Peereboom**.

Zaterdag 19 februari 2005, 't Sas in Harelbeke, 16 uur

Ludo Vandamme over **Erfgoed in gevaar**.

Maart: nog vast te leggen

DE EERSTE WERELD- OORLOG IN DE LEIESTREEK

De toeristische dienst van Harelbeke organiseert op zaterdag 6 november een daguitstap, waaraan ook onze leden kunnen deelnemen.

9 uur: ontvangst met koffie in het Oud Station van Harelbeke.

9.45 uur: Harelbeke New British Cemetery.

11 uur: Amerikaans oorlogskerkhof 'Flanders Fields' in Waregem.

12.30: Lunch in Harelbeeks restaurant.

14 uur: Newfoundlandmonument, d.i. de kariboe, in de volksmond 'den hert'.

15 uur: Vliegveld van Wevelgem.

16.45 uur: Deutscher Soldatenfriedhof in Menen.

17.30 uur: napraten met een streekbiertje.

De deelnemingsprijs bedraagt € 29 (koffie, lunch, bus, gids, bier). Aanmelden op 056-73.33.19 of e-mail: toerisme@harelbeke.be

(Vervolg van pagina 1)

Heirbaut is een specialist in deze materie en onze eerste gastspreker van het nieuwe seizoen. Zijn doctoraal proefschrift handelde over het Vlaamse leenrecht. Hij is auteur van de studie *Over heren, vazallen en graven. Het persoonlijk leenrecht in Vlaanderen, ca. 1000-1305* en van het werk *Over lenen en families. Het zakelijk leenrecht in Vlaanderen, ca. 1000-1305. een studie over de vroegste geschiedenis van het leenrecht in het graafschap Vlaanderen*.

Donderdag 28 oktober 2004 om 20 uur in de aula van de Fortisbank, Graanmarkt 5 in Kortrijk.
In samenwerking met de West-Vlaamse Gidsenkring en de Koninklijke Geschied- en Oudheidkundige Kring.

EMMANUEL VIÉRIN (1869 - 1954)

Emmanuel Viérin werd geboren in Kortrijk op 30 juni 1869. Zijn grootvader was een lakenhandelaar van Italiaanse komaf. Zijn ouders Constant Viérin en Mathilde Laridon hadden een bloeiende handelszaak van stoffen vlakbij het belfort van Kortrijk. Vrij vroeg kwam het tekentalent van Emmanuel tot uiting. Hij verliet de middelbare school op 15-jarige leeftijd om zich in de beeldende kunst te bekwamen. Eerst volgde hij lessen aan de Kortrijkse Academie, daarna trok hij naar Antwerpen. Hij kreeg er les van Jozef Coosemans die hem in de open lucht leerde schilderen. In 1894 trok Viérin op reis naar Frankrijk en Algerije. Daar kon hij een optimale lichtbeheersing en een zuiders koloriet in zijn werk integreren.

De Kortrijkse schilder trad in 1896 in het huwelijk met Marguerite Bataille. Ze kregen samen zeven kinderen. Behalve tijdens de beide wereldoorlogen, toen de familie naar Nederland vluchtte, bleef Kortrijk hun vaste woonplaats.

Viérin schilderde voornamelijk landschappen, duinen en begijnhofzichten. Dieren of mensen komen slechts als ondergeschikte elementen voor. Met een fijngevoeligheid wist hij de atmosfeer en het zonlicht op zijn poëtisch geïnspireerde doeken vast te leggen.

De Kortrijkse vriendengroep waartoe hij behoorde is vastgelegd op verschillende foto's waarop Joseph De Coene, Victor Verougstraete, Arthur Deleu, Stijn Streuvels, Joseph Viérin, Karel Noppe, Pierre-Joseph Laigneil en Emmanuel Viérin te herkennen zijn. Hun wereld werd heftig door elkaar geschud door de Tweede Wereldoorlog. De materiële schade in Kortrijk was enorm en de verwoesting van de Grote Hallen, waar het Museum voor Oudheidkunde in ondergebracht was, moet Viérin erg geraakt hebben. Hij stierf in januari 1954, drie jaar na het overlijden van zijn echtgenote.

De Stedelijke Musea Kortrijk wijden een grote tentoonstelling aan het werk van Emmanuel Viérin van 30 oktober tot en met 19 december 2004 in de kapel van de Groeningeabdij, Groeningestraat in Kortrijk.

DE LEIEGOUW NODIGT U UIT OP:

Donderdag 18 november 2004 om 20 uur in de Oude Dekenij:

Johan De Smet, kunsthistoricus en samensteller van de tentoonstelling "Emmanuel Viérin" in de Stedelijke Musea in Kortrijk heeft het over het oeuvre van Emmanuel Viérin.

Zondag 12 december 2004 om 10 uur in de Groeningekapel:

Bezoek met gids aan de tentoonstelling. De deelnemingsprijs bedraagt 1 euro per persoon.

Wie wil deelnemen aan het bezoek aan de tentoonstelling Viérin op zondag 12 december stuurt voor 1 december een mail naar piet.boncquet@pi.be met vermelding van het aantal deelnemers of bezorgt dit inschrijvingsformulier terug aan Piet Boncquet, Jan Breydellaan 109 in 8500 Kortrijk.

Ondergetekende: _____ uit _____ (gemeente)

neemt deel met _____ personen aan het bezoek aan de tentoonstelling Emmanuel Viérin in de kapel van de Kortrijkse Groeningeabdij. (deelnemingsprijs 1 euro per persoon, ter plaatse te betalen).